Dosarul nr.2p/s-623/2022

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

16 octombrie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător - Nadejda Mazur
Grefier - Speranța Cebanu
Cu participarea
Avocatului: - Olesea Doronceanu
examinând în şedinţă publică pricina civilă la cererea lui

Dohot Lucia, persoană interesată Agenția Servicii Publice privind constatarea faptelor care au valoare juridică, constatarea decesului la o anumită dată,

a c o n s t a t a t :

Petiționara Dohot Lucia la 2 noiembrie 2022 s-a adrsat în instanța de judecată cu cerere, prin care solicită constatarea faptului decesului lui **********, anul nașterii ***** la data de ***** în mun.Chișinău, or. *****, str. *****, 3.

În motivarea cererii se invocă că, petiționara Dohot Lucia (născută *****) a.n. ***** este fiica lui Mîrzac Elizaveta, a.n.*****, care a decedat la data de ***** și a lui Mîrzac Foca, decedat la *****.Dohot Lucia este unica moștenitoare legală în bază de testament a patrimoniului succesoral rămas după decesul părinților Mîrzac Elizaveta și Mîrzac Foca. Solicită instanței de judecată să constate decesul bunelului său, ********** a.n. *****, care a decedat la ***** în mun.Chișinău, or.*****, str. ***** 3 și a fost înmormântat de rude și vecini în cimitirul din or.*****. Spre regret, familia lui Dohot Lucia (ea și părinții) nu a asistat la înmormântare și nu cunoșteau cine deține certificatul de deces al lui **********. Ulterior, s-a constatat că de facto un astfel de act de stare civilă -certificat de deces nici nu a fost eliberat de către autorități. Buneii petiționarei, **********, a.n.*****, decedat la ***** și *****Nadejda, a.n.*****, decedată la ***** s-au căsătorit la *****, căsătoria fiind înregistrată la Primăria Lăpușna.În timpul căsătoriei s-au născut 2 copii, *****Alexei (născut în *****și decedat la 0*****) și *****(după căsătorie Mîrzac) Elizaveta, a.n. *****, decedată la *****. Toată familia locuia într-o casă privată la sol din mun. Chișinău, str. **********casa nr.***** care aparținea cu drept de proprietate lui **********.La data de 27.03.***** *****ii ***** a fost arestat din motive politice, iar la 12.09.***** condamnat de către Tribunalul militar al trupelor MAI ale RSSM în baza art.54- la *****ani privațiune de libertate cu confiscarea averii și privarea de drepturi pe un termen de 5 ani. După condamnare, ********** a fost deportat ilegal din motive politice în locurile de represiune din regiunea *****, *****.După deportarea lui **********. familia sa, soția Nadejda și 2 copii minori Alexei și Elizaveta au rămas să locuiască în casa ce le aparținea cu drept de proprietate, amplasa Chișinău str.**********nr. *****.La data de 06.06.1949, în timpul nopții, toată familia, *****Nadejda împreună cu 2 copii de 6 și 8 ani, *****Alexei și *****Elizaveta au fost arestați și deportați în *****, regiunea *****. După 7 ani de deportare ilegală, la 29.03.1957 *****Gheorghe a fost recunoscut nevinovat și eliberat, astfel toată familia a revenit înapoi în Chișinău. La data de 30.07.20*****Procuratura Generală eliberează certificatul de reabilitare prin care certifică reabilitarea tuturor membrilor familiei: **********, *****Nadejda, *****Alexei și *****Elizaveta. După revenirea familiei *****în Chișinău, unica

lor avere și proprietate deținută, din str. **********nr.***** se afla în posesia altor persoane, acolo locuiau de mulți ani alți oameni, care le-au interzis să intre în casă, spunând că totul le aparține lor. Deoarece au rămas fără casă, familia *****a locuit multă vreme la rude și dormeau în grajduri.Prin anii 1960 familia *****s-au stabilit cu traiul în Chișinău or.***** str. *****, 3.*****Elizaveta, mama petiționarei, a locuit împreună cu părinții și fratele *****Alexei iar după ce s-a căsătorit la ***** cu Mîrzac Foca, s-a mutat cu traiul în mun.Chișinău, str. **********nr.*****.Din căsătoria dintre Mîrzac Elizaveta, a.n. ***** (care a decedat la data de ***** și a lui Mîrzac Foca (decedat la *****) s-au născut 2 copii, *****, a.n. ***** (Dohot după căsătorie) și Mîrzac Rodion. După decesul părinților ********** și *****Nadejda, și a fratelui Alexei, fiica acestora Mîrzac Elizaveta, a depus cereri la Procuratura Generală, Serviciul Informațional de Securitate, Ministerul Afacerilor Interne, Arhiva Națională în încercarea de a demonstra dreptul de proprietate al familiei sale asupra casei de locuit din mun.Chișinău, str.**********, însă răspunsurile primite sugerau că nu s-au păstrat documente privind averea familiei deportate ilegal.Abia la data de 22.11.2014 Mîrzac Elizaveta a primit un certificat și copia Actului din Fondul arhivistic al Direcției Funciare sectorului *****, or.Chișinău din Registrul de inventariere a caselor de locuit pentru anii *****-1949, care confirma faptul că tatăl său, ********** era proprietarul casei de locuit cu nr.*****din str.**********. La data 19.06.2013, în temeiul prevederilor Legii nr. 1225/1992 din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Mîrzac Elizaveta a depus la Primăria mun. Chișinău către Comisia specială pentru examinarea cererilor de restituire a bunurilor sau de recuperare a valorii acestora, o cerere cu nr.M-6167/13 privind recuperarea valorii bunului imobil, a casei de locuit amplasată în mun. Chișinău str. **********, nr.*****. La data de 08.08.2013 Primaria Chișinău a confirmat recepționarea cererii lui Mîrzac Elizaveta din 19.06.2013 solicitându-i să prezinte acte suplimentare pentru examinarea cererii sub aspectul prevederilor legale. La data de 22.01.2016 Mîrzac Elizaveta a depus la Judecătoria Centru o cerere de chemare in judecată privind constatarea faptului care are valoare juridică - exproprierea casei de locuit din or. Chișinău str. **********nr.*****. Prin Hotărîrea Judecătoriei Centru din 23.05.2016, dosarul 2-130/16 s-a admis cererea lui Mîrzac Elizaveta și s-a constatat faptul exproprierii casei de locuit din or. Chișinău str. **********nr.*****, ce a aparținut cu drept de proprietate tatălui petiționarei, **********. Hotărîrea este irevocabilă din 09.09.2016.La data de ***** Mîrzac Elizaveta a decedat iar fiica sa- Dohot Lucia este unica moștenitoare a averii succesorale.Dohot Lucia nu locuiește în Republica Moldova, fiind stabilită de mulți ani peste hotare, dar revine acasă în vizite sau la necesitate. Ea cunoștea despre suferințele prin care a trecut mama sa și buneii în rezultatul represiunilor politice și a deportării, deoarece consecințele acestor evenimente tragice nu se uită și se răsfrîng negativ asupra generațiilor ulterioare. Dohot Lucia cunoștea că mama sa Mîrzac Elizaveta de ani de zile încerca să demonstreze autorităților faptul că au fost expropriați ilegal din casa părintească din Chișinău str.**********.Astfel, Dohot Lucia și-a susținut mereu mama Mîrzac Elizaveta moral și financiar în dorința de a demonstra că au fost expropriați ilegal, ea cunoștea că mama sa inițiase careva litigii în instanța de judecată și a depus careva cereri în adresa autorităților cu solicitarea de a obține compensații materiale. După decesul mamei sale Mîrzac Elizaveta la *****, petiționara Dohot Lucia, cunoscând despre faptul că mama sa Mîrzac Elizaveta a inițiat procedura de restituire a valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, în fața Comisiei Municipale din cadrul Primăriei Chișinău, a informat Primăria Chișinău despre faptul că este unica moștenitoare a succesiunii după decesul mamei și tatălui său și urmează să continuie procedura inițiată de mama sa de restituire a valorii bunurilor. În cadrul examinării cererii privind

restituirea valorii bunului imobil prin achitare de compensații, Primăria Chișinău i-a solicitat lui Dohot Lucia prezentarea suplimentară a mai multor acte, printre care și certificatul de deces al lui **********. Dohot Lucia considera că acest certificat a fost prezentat de mama sa Mîrzac Elizaveta, însă în lista actelor prezentate acesta nu se regăsea. Deoarece mama sa decedase în *****, petiționara Dohot Lucia a căutat acest act la domiciliu, însă nu l-a găsit. Unicul document găsit era un Aviz privind constatarea lipsei actului de stare civilă eliberat de OSC Chișinău la 03.12.2013 prin care se confirmă că certificatul de deces pe numele lui *****Gheorghe, decedat la ***** în or.Chișinău nu a fost identificat (verificați anii *****). Petiționara Dohot Lucia, nepoata lui **********, poate afirma cu certitudine că bunelul său a locuit în or.***** pe str. ***** 3. După decesul bunicii *****Nadejda (a.n. *****, decedată la *****) el locuia singur.În anul 1984 petiționara Dohot Lucia la vârsta de 13 ani, plecase pe 2 săptămâni împreună cu părinții mama Mîrzac Elizaveta și cu tata Mîrzac Foca cu mașina în excursie (la odihna) în Petersburg. Acasă în Chișinău rămăsese fratele mai mare Mîrzac Rodion în vârstă de 23ani. Deoarece prin anii 1984 nu erau telefoane mobile, pe perioada vacanței nimeni nu sunase acasă, la revenire în Chișinău toți au aflat că la data de 14 iulie 1984 ********** a decedat la el în or.***** pe str. ***** 3. Înmormântarea a fost organizată de Mîrzac Rodion. La înmormântare au participat mai mulți vecini și rude (o mare parte din ei demult au decedat).********** a fost înmormântat în cimitirul din or.***** lângă rudele sale, soția etc. Inițial la locul unde a fost înmormântat ********** era o cruce din lemn,ulterior peste vre-o 10-12 ani Mîrzac Foca a instalat un monument. Pe piatra funerară a mormântului a încrustat chiar și numele (Georgii) și anul decesului (1983) (sunt indicate greșit, dar nimeni niciodată cerut corectarea). Dohot Lucia a încercat să afle dacă totuși pe numele bunelului ********** a fost eliberat un certificat de deces și s-a adresat cu cereri către ASP cu solicitarea eliberării informației despre prezența sau lipsa acestui act de stare civilă.Potrivit Avizului cu titlu informativ din 12.05.2021 nr.388 eliberat de ASP s-a stabilit „în fondul de arhivă al registrelor actelor de stare civilă nu se atestă înregistrat decesul lui **********; datele privind faptul decesului cet.********** la dat ***** în or.***** mun.Chișinău, nu se confirmă prin actele de stare civilă”.Potrivit răspunsului ASP din 22.06.2021 solicitarea lui Dohot Lucia privind declararea decesului bunelului său ********** d.n.*****, decedat la ***** în or.*****, mun.Chișinău este neântemeiată. SSC Rîșcani a supus verificării registrele actelor de deces pe perioada anilor 1984-2021, actul de deces pe numele lui ********** nu a fost identificat.Potrivit răspunsului IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie or.***** din 19.05.2021 instituția nu deține careva date despre ********** din perioada 1983-1984 (date medicale, deces).

Astfel, Dohot Lucia solicită instanței de judecată să constate un fapt care valoare juridic anume: constatarea faptului că **********, anul nașterii *****, a decedat la data- iulie 1984 în mun. Chișinău or.***** str.***** 3. Autoritățile nu au eliberat un act de stare civilă- certificatul de deces pe numele lui ********** și Dohot Lucia se află în imposibilitate reală de a obține acest certificat/de a-1 reconstitui.Constatarea decesului lui *****Gheoghii la ***** generează apariția drepturilor patrimoniale ale petiționarei Dohot Lucia, deoarece acest act de stare civilă trebuie să fie prezentat autorităților (Primăria mun.Chișinău) pentru continuarea procedurii privind restituirea valorii bunului imobil prin achitare de compensații. Întrucît unica modalitate legală de a consemna faptul decesului lui ********** se poate realiza pe baza hotărîrii instanței judecătorești privind stabilirea faptului decesului la o anumită dată, solicită admiterea cererii.

În ședința de judecată reprezentantul petiționarei L.Dohot- avocatul O.Doronceanu a susținut cererea din motivele de drept și d e fapt invocate în ea și a solicitat admiterea.

Persoana interesată Agenția Servicii Publice în ședința d e judecată, citată legal, nu s-a prezentat, dar a depus referință în care indică că, cet. Dohot Lucia a înaintat acțiunea prin care solicită constatarea faptului înregistrării decesului bunelului său - **********, născut la 02 aprilie 1915, invocînd că acesta a decedat la *****.În conformitate cu prevederile art. 55 alin. (1) al Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, actul de deces se întocmește la organul de stare civilă în a
cărui rază teritorială s-a produs decesul, a locuit decedatul, a fost găsit cadavrul persoanei decedate sau se află instituția care a eliberat actul constatator al decesului.Prin cererea depusă, petenta susține că decesul bunelului său la data de ***** n-a fost înregistrat de organele abilitate, deoarece la momentul decesului, unica fiică a acestuia se afla peste hotarele țării.Agenția Servicii Publice a eliberat:
• avizul nr. 388 din 12.05.2021, prin care i-a fost adus la cunoștință -posibilitatea satisfacerii cerințelor cerute, dat fiind faptul că un act de deces pe numele lui **********, născut la 02 aprilie 1915 și decedat la ***** nu a fost găsit în fondul de arhivă al actelor de stare civilă;• Răspunsul nr. 2655 din 22.06.2021, prin care i-a fost comunicat lipsa actului de deces pe numele **********, născut la 02 aprilie 1915 și decedat la *****.Întru constatarea faptului dat, au fost supuse verificării registrele actelor de deces pe perioada anilor 1984-2021, inclusiv și actele reconstituite, registrul pentru anul 1984 - păstrat integral.Potrivit dispozițiilor art. 69 alin. (1) al Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, în actele de naștere și, după caz, în cele de căsătorie, de divorț sau de deces se înscriu mențiuni cu privire la modificările survenite în starea civilă a persoanei.Ținând cont de prevederile art. 54 al Legii menționate supra, decesul persoanei va fi strat în temeiul:Certificatului medical constatator al decesului, eliberat de o unitate sanitară; Actului eliberat de către organele competente, prin care se constată decesul canei supuse represiunilor și ulterior reabilitate conform legislației respective; Hotărârii instanțelor judecătorești privind constatarea decesului sau privind declararea persoanei ca fiind decedată.

Primăria mun. Chișinău, fiind atrasă în calitate de parte interesată, în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar a depus referință în care invocă că la 22.11.2014 Mîrzac Elizaveta (mama reclamantei) a primit un certificat și copia Actului din Fondul arhivistic al Direcției Funciare a sectorului *****, or. Chișinău din Registrul de inventariere a caselor de locuit pentru anii *****-1949, care confirmă că tatăl său (bunicul reclamantei), ********** era proprietarul casei de locuit cu nr. *****din str. Melestiu, *****.În acest sens în anul 2013, Mîrzac Elizaveta a depus la Primăria municipiului Chișinău către Comisia specială privind restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, precum și achitarea compensației în cazul decesului ca urmare a represiunilor politice, o cerere privind recuperarea valorii bunului imobil, casa de locuit amplasată în mun. Chișinău. str, **********. nr. *****. Autoritatea publică a comunicat petiționarei că cererea urmează a fi examinată doar după prezentarea setului de acte prevăzut de legislația în vigoare, integral.Prin Hotărârea Judecătoriei Centru din 23.05.2016 s-a constatat faptul exproprierii casei de locuit din or. Chișinău, str. **********nr. 10/1 ce a aparținut cu drept de proprietate (bunicului reclamantei), **********. Reclamanta, după decesul mamei sale la data de *****, cunoscând despre faptul că aceasta inițiase procedura de restituire a valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, a informat Primăria municipiului Chișinău despre faptul că este unica moștenitoare a succesiunii după decesul mamei și tatălui său și urmează să continue procedura inițiată de mama sa, de restituire a valorii bunurilor.În acest sens, urmare a cercetării materialelor prezentate în coroborare cu cele legal prevăzute, s-a atestat lipsa

unor acte, printre care și certificatul de deces a lui ********** (bunicul reclamantei), fiind astfel solicitată prezentarea acestora. Lasă la discreția instanței aprecierea probelor și adoptarea hotărîrii.

Primăria orș. *****, mun.Chișinău fiind atrasă în calitate de persoană interesată, fiind citată legal, nu s-a prezentat, dar prin cererea depusă a solicitat examinarea pricinii în lipsa lor.

Aprecierea instanței

Audiind participanții la proces, cercetând materialele cauzei şi apreciind pretenţiile formulate din acţiune, în raport cu probele cauzei şi legislaţia ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a respinge cererea din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederilor art. 5 CPC orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Instanța judecătorească soluționează pricinile civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al legilor constituționale, organice şi ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al actelor normative ale Președintelui Republicii Moldova, al ordonanțelor şi hotărârilor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale şi ale autorităților administrației publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanța aplică uzanțele dacă nu contravin ordinii publice şi bunelor moravuri (art.12 CPC).

În ședința de judecată s-a constatat că petiționara Dohot Lucia este fiica lui Mîrzac Elizaveta și Mîrzac Foca, fiind unica moștenitoare legală în bază de testament a patrimoniului succesoral rămas după decesul părinților.

Mama ei Elizaveta s-a născut în familia lui **********, a.n.*****, decedat la ***** și *****Nadejda, a.n.*****, decedată la *****.

La 12.09.***** ********** a fost condamnat de către Tribunalul militar al trupelor MAI ale RSSM în baza art.54- la *****ani privațiune de libertate cu confiscarea averii și privarea de drepturi pe un termen de 5 ani.

După condamnare, ********** a fost deportat ilegal din motive politice în locurile de represiune din regiunea *****, *****.După deportarea lui **********. familia sa, soția Nadejda și 2 copii minori Alexei și Elizaveta au rămas să locuiască în casa ce le aparținea cu drept de proprietate, amplasa Chișinău str.**********nr. *****. La data de 06.06.1949, în timpul nopții, toată familia, *****Nadejda împreună cu 2 copii de 6 și 8 ani, *****Alexei și *****Elizaveta au fost arestați și deportați în *****, regiunea *****.

La 7 noiembrie 1*****1 ********** și membrii familiei lui au fost reabilitați (f.d.20).

Prin Hotărârea Judecătoriei Centru din 23.05.2016 s-a constatat faptul exproprierii casei de locuit din or. Chișinău, str. **********nr. 10/1 ce a aparținut cu drept de proprietate (bunicului petiționarei), **********.

În anul 2013, Mîrzac Elizaveta a depus la Primăria municipiului Chișinău către Comisia specială privind restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, precum și achitarea compensației în cazul decesului ca urmare a represiunilor politice, o cerere privind recuperarea valorii bunului imobil, casa de locuit amplasată în mun. Chișinău. str, **********. nr. *****.

O hotărîre în aces sens nu a primit(nu prezentase tot setul de acte) și la 3 septembrie ***** a decedat. Ulterior petiționara a depus comisiei o cerere, dar i s-a solicitat certificatul d e deces al bunelului **********.

După nenumărate solicitări, a stabilit petiționara că un astfel d e act de deces nu a fost înregistrat. L.Dohot menționează că bunelul său, ********** a decedat la ***** în mun. Chișinău, or. *****, str. *****, 3 și a fost înmormântat de rude și vecini în cimitirul din or. *****. Spre regret, familia lui Dohot Lucia nu a asistat la înmormântare și nu cunoșteau cine deține certificatul de deces a lui **********. Solicită constatarea faptului decesului lui **********, anul nașteri ***** la data de ***** în mun.Chișinău, orș. *****, str. *****, 3.

Alin.(1) art. 279 CPC statuează că, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la: constatarea faptelor care au valoare juridică.

În confrormitate cu prevederile alin. (2) lit. e) art. 281 CPC instanța judecă cauzele în care i se cere să constate:e) decesul la o anumită dată și în anumite împrejurări.

Examinînd actele, probele prezentate, instanța ajunge la convingerea că, cererea nu este probată.

Petiționara afirmă că bunelul ei , dat fiind faptul că ********** a decedat la ***** în mun.Chișinău, orș. *****, str. *****, 3.

Potrivit alin.1) art. 55 din Legea privind actele de stare civilă nr. 100 din 26.04.2001, actul de deces se întocmeşte în urma declaraţiei verbale făcute la organul de stare civilă în a cărui rază teritorială s-a produs decesul, a locuit decedatul, a fost găsit cadavrul persoanei decedate sau se află instituţia care a eliberat actul constatator al decesului.

Alin.(1) și (2) art. 56 a aceleiași Legi indică că, declaraţia de deces se face în termen de 3 zile de la data acestuia. În acest termen se cuprinde atît ziua în care s-a produs decesul, cît şi ziua în care se face declaraţia. Au obligaţia de a face declaraţia de deces membrii familiei sau rudele decedatului, iar în lipsa acestora – colocatarii, vecinii, administraţia imobilului, medicul sau altă persoană din unitatea sanitară unde s-a produs decesul.

Din cere relatate în acțiune de petiționară, bunelul a fost înmormîntat de fratele ei-Rodion, care la acel moment era matur, venise acasă după serviciul militar și de către vecini.

Din declarațiile martorilor *****Galina și *****Liudmila rezultă că, în vara a. *****a decedat **********, l-a înmărmîntat Radu la cimitirul din orș.***** lîngă soția lui Nadejda, care murise cu 3-4 ani mai înainte.

Ca dovadă petiționara a prezentat un xerox de fotografie, pe care este un mormînt cu cruce, cu inscripția ” Georgii *****, *****-*****”. Careva mormînt în apropiere a Nadejdei *****- nu se vede(f.d.32).

Din răspunsul Serviciului stare civilă Rîșcani, mun.Chișinău la nr. 2655 din 22.06.2021 se atestă că solicitarea d e verificare a fost pentru ”***** *****” pentru anii 1984-2021 (f.d.30).

Serviciul stare civilă mun.Chișinău a verificat anii *****, dar pe familia ”*****Gheorghe” (f.d.28).

Petiționara nu a prezentat încă careva probe, care să confirme faptul că în a. 1984, cînd funcționau organe de stat, care înregistrau decesele, acordau locuri de înmormîntare, bunicul a decedat și a fost înhumurat fără careva acte confirmative (măcar careva înscrisuri din biserica din localitate, din arhiva cimitirului).

În astfel d e circumstanțe instanța concluzionează că nu au fost prezentate suficiente probe, ce ar confirma faptul că ********** a decedat anume la ***** în mun.Chișinău, orș. *****, str. *****,3.

În conformitate cu art.art. 280-284 CPC, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge cererea înaintată de Dohot Lucia, persoană interesată Agenția Servicii Publice privind constatarea faptelor care au valoare juridică, constatarea faptului decesului lui **********, anul nașteri ***** la data de ***** în mun.Chișinău, orș. *****, str. *****, 3, ca nefondată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data emiterii dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președinte de ședință, Judecător: Mazur Nadejda